

ning hos alle Medlemmer af dette Ting, der er jo heller ikke Tvivl om, at Lærerstanden særlig nærer Forhaabninger i denne Retning. Jeg mener, at der er Grund til at vise varm Sympati for denne Tanke ogsaa i dette Ting, ikke alene, om jeg saa maa sige, af Medlidenhed med Skolelærerne, som mange Gange maa lide Nød. Denne Grund vilde jo ogsaa passe paa mange, mange andre Bestillingsmænd, idet deres Lønninger mange Gange ere meget lave, og maaste for lave. Men der er ogsaa en anden Grund, thi det, at Skolelæreren har en økonomisk ikke altfor trykket Stilling, og at han i øvrigt i sin Gerning og i sin Virksomhed har en saadan Uafhængighed, som en aandelig Virksomhed maa kræve, er af den allerstørste Betydning for Skolen. Uden en i begge disse Henseender nogenlunde betrygget stillet Skolelærerstand kan der ikke være Tale om, at der af den kan udrettes en i Vængden tilstrækkelig gavnlig Undervisningsvirksomhed; uden den vil Skolen i det hele lide Stade. Dette Punkt mener jeg altsaa er noget, som er hævet over al Tvivl, at der fra alle Sider ønskes en saadan Forbedring. Jeg skal senere komme tilbage til nogle Punkter i denne Retning, som Regeringen og det andet Ting har sluttet sig til.

Der er imidlertid en anden Side af Sagen, som jeg vil omtale, hvor der fra dette Tings Standpunkt snarere kunde være Grund til at være betænkelig ved den Ordning, som er truffen i det foreliggende Lovforslag. Det er nemlig, naar den økonomiske Forbedring af Skolelærernes Stilling, saaledes som Forslaget fra Regeringens Side gaar ud paa, og saaledes som det er vedtaget i Folketinget, skal naas ved et meget betydeligt Tilskud fra Statskassen. Det, der her vækker Betænelighed, er, at man forlader et Princip, som — det maa man jo indrømme — har været fastholdt indtil nu, og som man kun har gjort en Slags ekstrordinær Afvigelse fra ved den bekendte Bevilling paa Finansloven, der nu er $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., det Princip nemlig, at det er Kommunernes Sag at udrede Udgifterne ved Almue-skolen, i det Omfang i alt Fald, som den havde ved dens Grundlæggelse, saaledes at Staten kun kommer til at bære de Udgifter, som Forskættelsesstoler, Aftenstoler, Højskoler og andre Stoler, som tilsigte den videre Udvikling, efter at Børnene have forladt Almue-skolen, medføre. Det er det Princip, som vi have arbejdet under før og været nødt til at arbejde under før, og jeg kan godt tænke mig, at man altsaa fra Lands-tingets Side kunde nære Betæneligheder ved at forlade dette Princip i saa stor Ud-

strækning, som det er fset i Regeringsfor-
slaget, og ogsaa saaledes, som Forslaget er
vedtaget i det andet Ting. Jeg kunde ogsaa
tænke mig, at man fra dette Tings Side
ønskede det Spørgsmaal taget under Over-
vejelse, om der dog ikke var en anden og
for Statskassen billigere Maade at naa det
jamme Maal, den økonomiske Forbedring for
Skolelærerne, paa, uden at forlade det hidtil
gældende Princip, og om vi ikke ved f. Eks.
at blive staaende ved og sikre de nuvæ-
rende gode Kald, de, som altsaa ere regu-
lerede med en Begyndelsesløn, som er højere
end den, der her er vedtagen for Første-
lærerpladserne, kunde hjælpe paa disse Kom-
muner, og derved befri dem for den Mer-
udgift, de have til Skolelærernes Lønning i
disse gode Kald, medens man til Gengæld
aabnede en Udsigt for de Lærere, der sidde
i smaa Kald, til Lønningsforbedring ved
Forskyltelser til de bedre. Det er temmelig
indlysende, at det var billigere for
Statskassen, at man gif denne Vej. Men
jeg vil altsaa, hvis saadanne Tanker skulde
næres i dette Ting — hvad jeg vilde finde
meget forstaaeligt — sige, at jeg vilde be-
tragte det som højt ønskeligt, om dette
Ting i Sagens Interesse vilde bringe det
Offer at gaa ind paa den Tanke, som Re-
geringen og Folketinget ere enedes om. Jeg
antager, at man fra Regeringens Side har
ment, at dette efter hele denne Sags lange
Forhistorie er den eneste fremkommelige
Vej, den eneste Vej, som frembyder Mulig-
hed for at komme til Enighed mellem alle
Faktorer om virkelig at staffe Skolelærerne
den ønskede økonomiske Forbedring, at alle
andre Veje ikke ere fremkommelige, det vil
sige: ikke have Udsigt til at naa Maalet.
Og ligesom jeg antager, at dette har ligget
til Grund for Regeringens Forslag, tør jeg
ogsaa gaa ud fra, at det fra Regeringens
Side betragtes som fuldt forsvaret overfor
Statskassen og dens finansielle Interesse
paa det nuværende Tidspunkt at bringe
dette Offer. Naar det nu en Gang er fset,
antager jeg, at andre Veje for lange Tider
ville være afstaaene, og dersom vi derfor
overhovedet skulle vente i en overstuelig Tid
at komme til en Løsning af denne Sag,
tror jeg, det bliver nødvendigt i denne Hæn-
sende at tiltræde den Ordning, som fra
Regeringens Side er opstillet, og som er
vedtagen i Folketinget. Selvfølgelig maa
det ske under to Forudsætninger, som dette
Ting maa fastholde, nemlig, at man derved
ogsaa virkelig naar det Maal, at stabe en
virkelig økonomisk Forbedring for Lærerne,
og at staffe dem en saadan Uafhængighed i
deres Stilling og saa megen Selvstændighed